

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL III 2015
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- septembrie 2015 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL III 2015 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendențe generale

Analiza indicatorilor economici realizată pe baza estimărilor respondenților indică o evoluție pozitivă a acestora în **primele nouă luni ale anului, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent.**

Astfel, pentru producția industrială se estimează o creștere de 2,8%, susținută în principal de majorarea de 7,7% a cifrei de afaceri pe piața externă. Pentru cifra de afaceri pe piața internă se așteaptă o creștere de 1,8%, comparativ cu primele nouă luni ale anului trecut. În aceste condiții, pentru cifra de afaceri pe total industrie se estimează o creștere de 4,3%.

Pe baza evoluției pozitive atât a producției industriale, cât și a cifrei de afaceri, stocurile de produse finite se așteaptă să crească ușor cu 0,1%, comparativ cu primele nouă luni ale anului 2014.

Numărul mediu de salariați se apreciază că va crește cu 2,3% în primele nouă luni ale anului curent, în timp ce productivitatea muncii în industrie poate înregistra o creștere de 0,5%, față de perioada corespunzătoare din anul anterior.

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	9 luni 2014	trim. II 2015	sem. I 2015	trim. III 2015	9 luni 2015
1. Producția industrială	7,4	1,5	2,4	3,8	2,8
2. Cifra de afaceri* – total	9,0	3,9	4,1	4,7	4,3
➤ intern	5,3	0,6	1,9	1,7	1,8
➤ extern	13,4	7,9	7,2	8,8	7,7
3. Stocurile de produse finite	4,6	-3,0	-0,7	1,9	0,1
4. Numărul mediu de salariați	1,5	2,1	2,3	2,1	2,3
5. Productivitatea muncii	6,4	-1,1	-0,5	1,7	0,5

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul III - rezultatele din ancheta de conjunctură; serii brute

* deflatată cu indicele prețurilor producției industriale

Potrivit sondajului de conjunctură efectuat în rândul agenților care fac parte din eșantion, la nivelul **trimestrului III al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, se estimează creșteri pentru numărul mediu de salariați și cifra de afaceri pe total (susținută de evoluția cifrei de afaceri pe piața internă) și reduceri pentru producția industrială, cifra de afaceri pe piața externă, stocurile de produse finite și productivitatea muncii.

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	trim. IV 2014	trim. I 2015	trim. II 2015	trim. III 2015
1. Producția industrială	4,6	-1,2	1,4	-1,0
2. Cifra de afaceri* – total	1,2	-3,4	5,4	1,6
➤ intern	-0,4	-11,2	10,1	4,3
➤ extern	3,6	6,0	0,3	-1,2
3. Stocurile de produse finite	11,6	3,0	-5,5	-6,2
4. Numărul mediu de salariați	0,0	1,4	0,6	0,2
5. Productivitatea muncii	4,2	-2,6	1,0	-1,2

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul III – rezultatele din ancheta de conjunctură; serii brute

* deflatată cu indicii de prețuri ale producției industriale

Astfel, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o creștere de 1,6% în perioada de referință, comparativ cu trimestrul anterior, cu evoluții divergente ale celor două componente: pentru cifra de afaceri pe piața internă se așteaptă o majorare de 4,3%, în timp ce pe piața externă se estimează o reducere de 1,2%.

În condițiile unei reduceri de 1,0% a producției industriale se apreciază că, în cel de-al III-lea trimestru al anului, volumul stocurilor de produse finite se va reduce cu 6,2% comparativ cu cel de-al II-lea trimestru al anului curent.

Numărul mediu al salariaților se estimează să crească doar cu 0,2% în perioada analizată față de trimestrul anterior, ceea ce, în contextul scăderii producției industriale, va conduce la o reducere a productivității muncii de 1,2%, comparativ cu trimestrul II al anului curent.

Principalii indicatori rezultați din anchetele de conjunctură în sectorul industrial

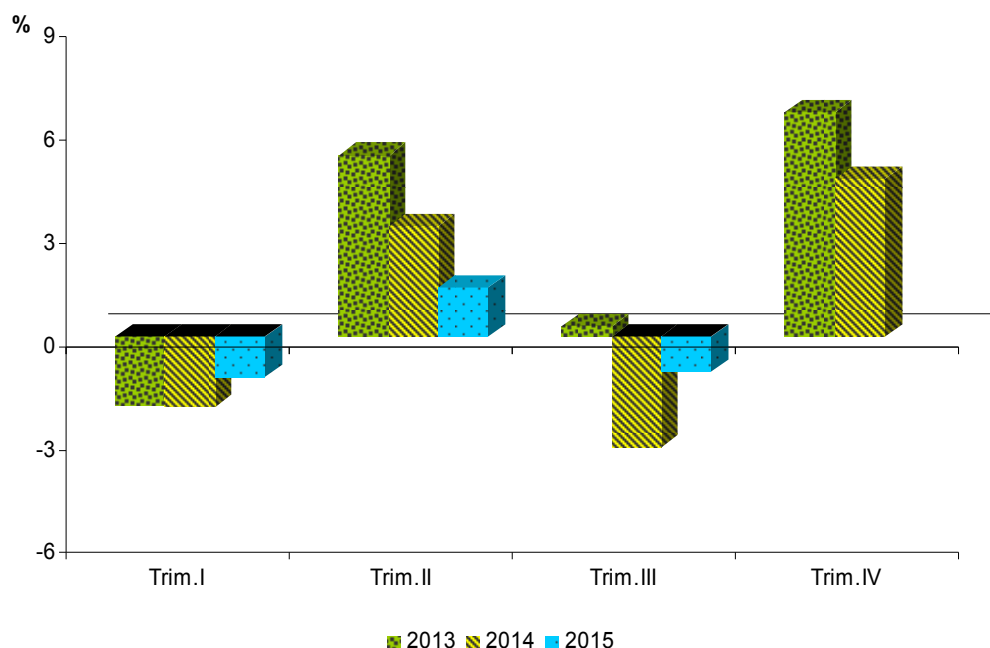
Producția industrială

Producția industrială a crescut în perioada aprilie – iunie 2015, atât față de perioada corespunzătoare din 2014, cât și comparativ cu trimestrul anterior cu 1,5% și, respectiv cu 1,4%. Această evoluție a fost susținută, în special, de majorarea cererii (atât pe piața internă, cât și pe cea externă).

În urma unei analize detaliate evidențiem faptul că producția industrială s-a majorat cu 2,4% la nivelul primului semestru, comparativ cu semestrul I 2014, fiind susținută de evoluția pozitivă a cererii. Această evoluție s-a reflectat și la nivelul unor ramuri industriale, cum ar fi: fabricarea altor produse din minerale nemetalice, industria metalurgică, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, fabricarea autovehiculelor de transport rutier, fabricarea băuturilor, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, fabricarea echipamentelor electrice.

Evoluția producției industriale

- modificări procentuale față de trimestrul anterior -

Trim.III 2015 – estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Analiza conjuncturală pentru cel de-al III-lea trimestru al anului curent, elaborată pe baza sondajului efectuat în rândul agenților economici, indică posibilitatea ca în această perioadă producția industrială să se majoreze cu 3,8% față de trimestrul III 2014, în timp ce, comparativ cu trimestrul anterior se așteaptă o scădere de 1,0%. În aceste condiții, pentru primele nouă luni se estimează o creștere a producției industriale de 2,8%, corelată cu majorarea cererii pentru aceeași perioadă de analiză.

Cifra de afaceri

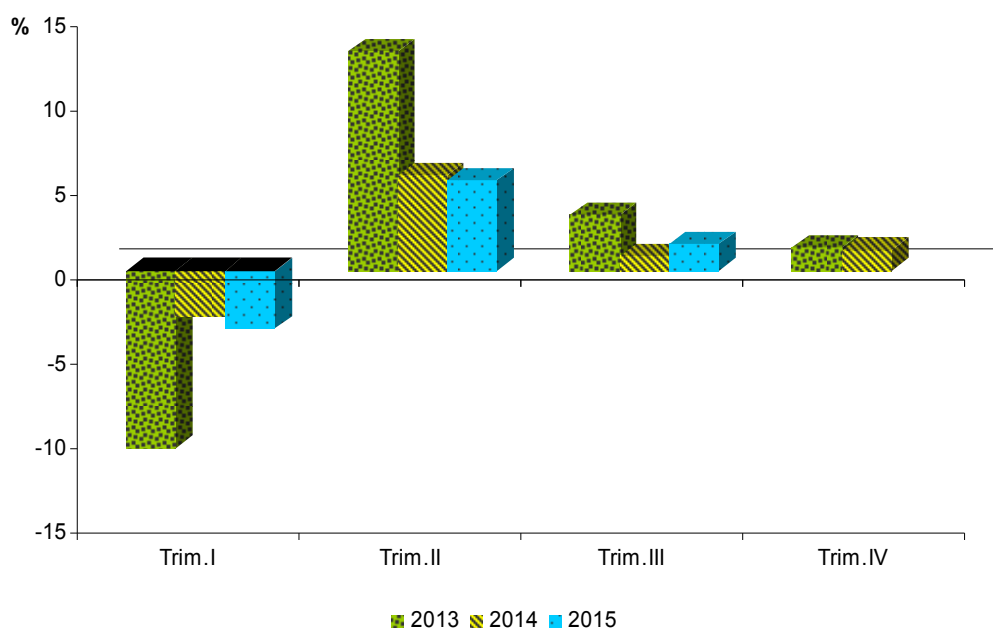
În cel de-al II-lea trimestru al anului curent, cifra de afaceri pe total industrie s-a majorat cu 5,4%, față de trimestrul anterior, evoluție ce se încadrează în tendințele caracteristice perioadei de analiză. Comparativ cu trimestrul II al anului 2014, cifra de afaceri din industrie a crescut cu 3,9%, iar în primele șase luni majorarea a fost de 4,1%, datorită atât majorării componentei aferente industriei extractive, cât și celei din industria prelucrătoare.

Ramurile care au înregistrat cele mai importante creșteri ale cifrei de afaceri în semestrul I 2015 comparativ cu perioada corespunzătoare din anul trecut, au fost: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (32,5%), fabricarea altor mijloace de transport (26,0%), fabricarea produselor din tutun (20,9%), alte activități extractive (16,4%).

Scăderi mai importante ale cifrei de afaceri pe total industrie au fost înregistrate, pentru aceeași perioadă de analiză, în ramurile: extracția cărbunelui superior și inferior (-29,5%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-7,2%), alte activități industriale (-6,3%).

Evoluția cifrei de afaceri totale din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior -

Trim. III 2015 – estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Volumul cifrei de afaceri pe total industrie, în cel de-al III-lea trimestru al anului 2015, față de perioada similară din anul 2014 se așteaptă să se majoreze cu 4,7%. Comparativ cu trimestrul anterior, agenții economici apreciază că volumul cifrei de afaceri pe total industrie va crește cu 1,6%. În aceste condiții, pentru primele nouă luni din anul curent se estimează o majorare de 4,3% a cifrei de afaceri.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața internă s-a majorat cu 10,1% în trimestrul II 2015 față de trimestrul anterior, în timp ce comparativ cu trimestrul similar creșterea a fost mai redusă (0,6%).

La nivelul primului semestru cifra de afaceri pentru piața internă a crescut cu 1,9%. Printre ramurile industriale care au înregistrat creșteri mai importante amintim: fabricarea produselor din tutun (43,4%), alte activități extractive (19,4%), fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (13,7%).

Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața internă se va majora cu 4,3% în trimestrul III 2015 față de trimestrul anterior, evoluție ce urmează după creșterea importantă din trimestrul anterior și care se încadrează în trendul pozitiv sezonier din perioada analizată. Comparativ cu trimestrul III 2014 volumul cifrei de afaceri pentru piața internă va crește cu 1,7%, ceea ce va conduce la o creștere de 1,8% la nivelul primelor nouă luni.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a crescut în trimestrul II al anului curent cu 7,9% comparativ cu perioada aprilie – iunie 2014 și doar cu 0,3% față de trimestrul anterior. În primul semestru al anului curent s-a înregistrat o majorare importantă de 7,2% pentru cifra de afaceri

pe piața externă, evoluție ce urmează creșterii de 6,5% la nivelul primului trimestru al anului curent.

Ramurile care au înregistrat creșteri importante ale cifrei de afaceri pentru piața externă în primele șase luni ale anului curent, comparativ cu perioada similară a anului anterior au fost: fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (29,3%), fabricarea echipamentelor electrice (16,8%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (16,1%), fabricarea băuturilor (9,4%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (9,0%).

Agenții economici din eșantion anticipează pentru cel de-al III-lea trimestru al anului curent o majorare de 8,8% față de perioada similară a anului trecut, respectiv o scădere de 1,2%, comparativ cu trimestrul anterior. În aceste condiții, la nivelul primelor nouă luni se estimează o creștere importantă pentru cifra de afaceri pe piața externă (7,7%).

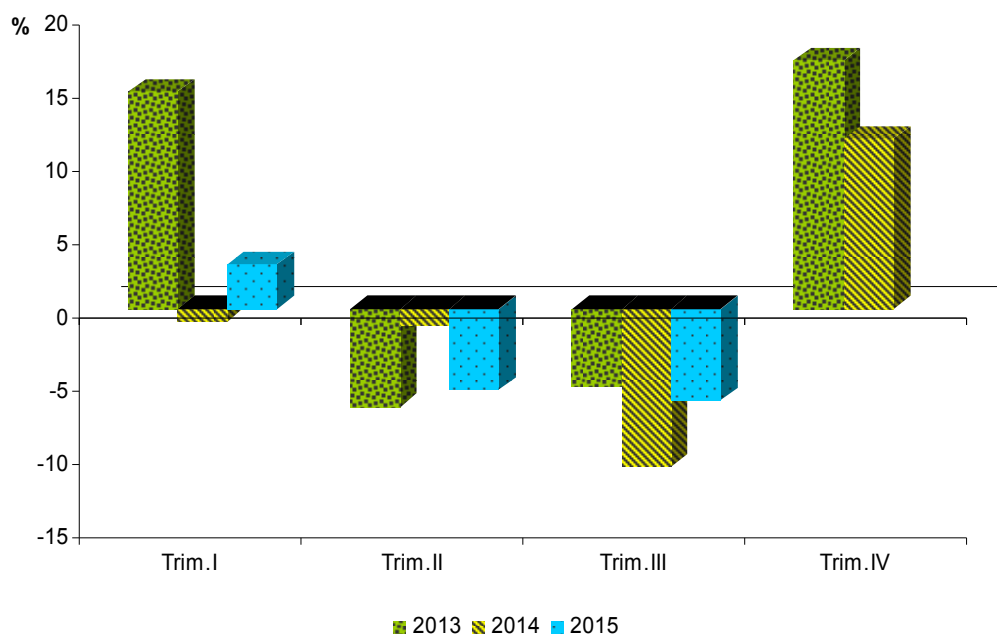
Stocurile de produse finite

Stocurile de produse finite au scăzut cu 5,5% în cel de-al II-lea trimestru din 2015 față de trimestrul anterior, respectiv cu 3,0% comparativ cu perioada similară a anului trecut. La nivel de semestru scăderea înregistrată a fost de 0,7%.

Agenții economici apreciază că pentru cel de-al III-lea trimestru al anului curent, stocurile de produse finite se vor reduce cu 6,2% față de trimestrul anterior, iar raportat la perioada similară a anului trecut se estimează o creștere de 1,9%. În consecință, în primele nouă luni ale anului 2015 se așteaptă ca stocurile de produse finite să înregistreze o ușoară creștere de 0,1%.

Evoluția stocurilor de produse finite

- modificări procentuale față de trimestrul anterior -

Trim.III 2015 – estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Stocurile de materii prime

În cel de-al III-lea trimestru al anului 2015, agenții economici se așteaptă ca stocurile de materii prime să crească cu circa 2,6%, comparativ cu trimestrul anterior.

Evoluția stocurilor de materii prime

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2013	3,3	1,1	1,7	1,7
2014	2,8	0,6	2,4	1,6
2015	3,4	0,7	2,6	

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Gradul de utilizare a capacităților de producție

În ceea ce privește gradul de utilizare al capacităților de producție, agenții economici care fac parte din eșantion estimează pentru cel de-al III-lea trimestru al anului 2015 un nivel de 84,2%, continuând trendul ascendent din acest an.

Gradul de utilizare a capacităților de producție

- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2013	74,8	76,1	69,0	80,9
2014	78,1	74,5	77,0	75,0
2015	80,0	83,0	84,2	

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Numărul mediu de salariați

În trimestrul II al anului curent numărul mediu de salariați a depășit nivelul de 1,3 milioane persoane, în creștere cu 2,1%, față de trimestrul corespunzător din anul anterior și cu 0,6% față de trimestrul anterior.

Numărul mediu de salariați din industrie

- medie trimestrială -

- mii persoane -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
2013	1.278,9	1.277,5	1.272,1	1.269,4	15.293,8
2014	1.286,0	1.298,4	1.300,4	1.300,1	15.554,7
2015	1.318,4	1.325,8	1.328,0		

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul III 2015 - rezultatele din ancheta de conjunctură

La nivelul semestrului I 2015, numărul mediu de salariați a crescut cu 2,3% față de aceeași perioadă a anului 2014. Ramurile cu cele mai importante majorări ale numărului de salariați în perioada ianuarie – iunie 2015 comparativ cu perioada corespunzătoare din 2014 au fost: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (12,2%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (9,9%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (9,8%), alte activități industriale (9,6%) și fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (8,5%).

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în cel de al III-lea trimestru al anului curent numărul mediu de salariați din industrie va crește atât față de trimestrul III 2014 (2,1%), cât și față de trimestrul anterior (0,2%), ajungând la 1.328,0 mii persoane.

În aceste condiții, numărul de salariați va crește cu 2,3% în primele nouă luni ale anului 2015 față de perioada corespunzătoare din anul 2014.

Dinamica numărului mediu de salariați

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
2013	1,9	0,9	0,3	0,1	0,8
2014	0,6	1,6	2,2	2,4	1,7
2015	2,5	2,1	2,1		

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul III 2015 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Dintre ramurile care vor avea cele mai mari creșteri de personal în primele nouă luni ale anului 2015, comparativ cu perioada corespunzătoare din 2014 amintim: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (11,5%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (11,2%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (9,2%), alte activități industriale (9,1%) și fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (8,4%).

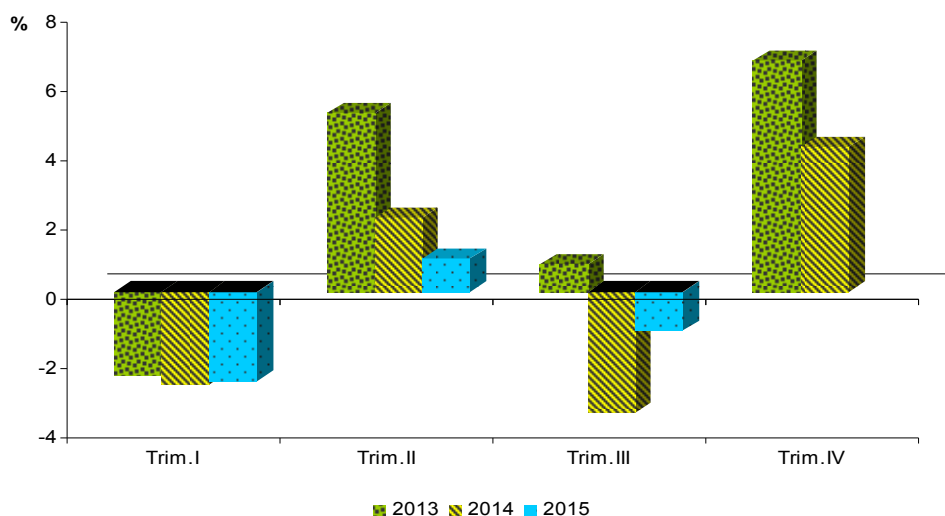
Productivitatea muncii

Productivitatea muncii a crescut cu 1,0% în trimestrul al II-lea al anului curent față de trimestrul anterior, dar a scăzut cu 1,1% față de trimestrul corespunzător al anului 2014, ceea ce a determinat la nivelul primului semestru o scădere cu 0,5% față de semestrul corespunzător din 2014.

În trimestrul III 2015 agenții economici se așteaptă la o creștere de 1,7% a productivității muncii comparativ cu trimestrul corespunzător al anului anterior și la o scădere de 1,2% față de trimestrul II 2015. În primele nouă luni ale anului 2015 se estimează ca productivitatea muncii să crească cu 0,5% față de aceeași perioadă a anului anterior.

Evoluția productivității muncii

- modificări procentuale față de trimestrul anterior -

Trim.III 2015 – estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Costul unitar real cu forța de muncă

În trimestrul al II-lea al anului curent, costul unitar real cu forța de muncă în industrie a crescut cu 4,0% față de trimestrul anterior și cu 10,6% față de trimestrul corespunzător din anul precedent. La nivel de semestru creșterea a fost de 9,7% față de semestrul I 2014.

În trimestrul III 2015, pentru costul unitar real cu forța de muncă se estimează creșteri atât față de trimestrul anterior (4,2%) cât și față de trimestrul corespunzător din anul anterior (9,2%). La nivelul primelor nouă luni ale anului 2015 se așteaptă o majorare de 9,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2014.

Prețurile producției industriale

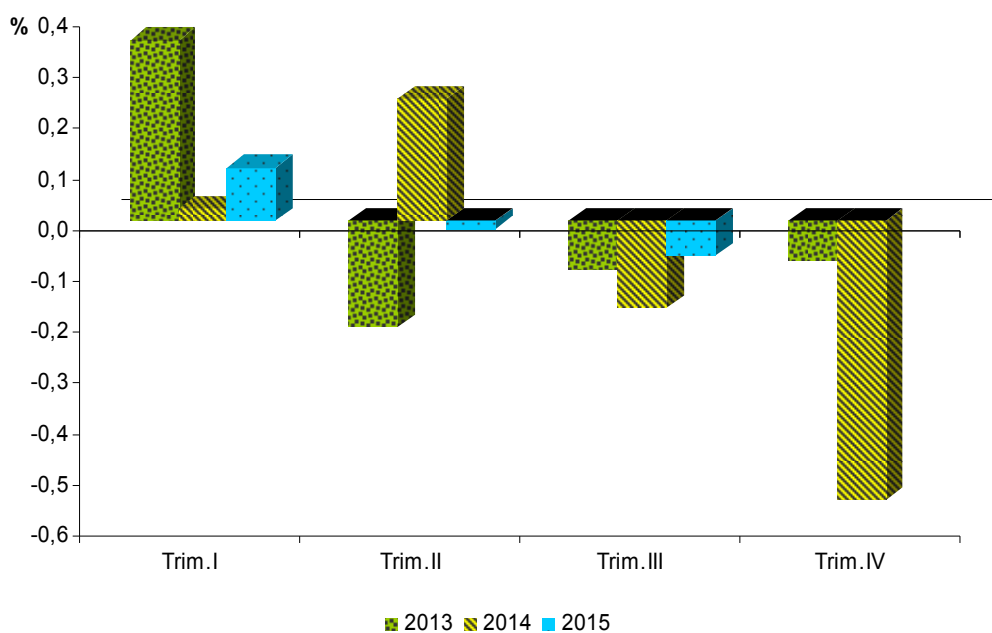
În ceea ce privește prețurile producției industriale, s-a înregistrat o scădere de 2,33% în cel de-al II-lea trimestru al anului 2015 față de trimestrul similar (reducerea componentei externe fiind de 2,81%, în timp ce prețurile de producție pe piața internă au scăzut cu 2,10%). La nivelul lunii iunie 2015 față de decembrie 2014, prețurile producției industriale au crescut cu 0,27%.

Pentru ritmul mediu trimestrial al prețurilor de producție în cel de-al III-lea trimestru se estimează o scădere (-0,07%) după ce s-au înregistrat reduceri atât în trimestrul II 2015, cât și în trimestrul III 2014 (-0,02%, respectiv -0,17%).

Totodată, se așteaptă ca prețurile de producție să înregistreze o scădere de circa 2,0% la nivelul primelor nouă luni din anul 2015, iar pentru luna septembrie 2015 se anticipează o creștere de 0,1% față de luna decembrie 2014.

Evoluția prețurilor producției industriale

- ritm mediu trimestrial -

Trim. III 2015 – estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Volumul creditelor

Datele obținute din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial indică pentru cel de-al III-lea trimestru din 2015 comparativ cu trimestrul anterior o creștere de 1,2% a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie.

Ponderea creditelor restante în total credite

- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2013	13,6	14,4	14,9	14,9
2014	15,2	14,4	12,7	13,5
2015	11,6	10,7	10,3	

Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește ponderea *creditelor restante în total credite* pentru trimestrul III 2015 se observă o tendință de scădere până la 10,3%, nivelul fiind mai redus comparativ cu trimestrul III 2014, dar și față de trimestrul anterior al anului curent. În perioada ianuarie – septembrie 2015 se observă că ponderea creditelor restante în total credite are un trend descendent, ceea ce poate fi o consecință a îmbunătățirii situației financiare a societăților comerciale.

*

*

*

Metodologie

Comisia Națională de Prognoză realizează trimestrial o Ancheta economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2015 s-a stabilit un eșantion de 466 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 11,9% și furnizând o rată de acoperire de circa 70%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de INS și BNR) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca *ascendent*, *stabilitate*, *descendent*, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare.

Intervalele luate în considerație ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de Institutul Național de Statistică, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.